

Överdrifter är ingen lösning för vargfrågan

Vår börjar med en liten historielektion. Vargen och Svenska Jägareförbundet är en ständigt pågående nutidshistoria. Varken Vargen eller Jägareförbundet har förändrats sedan 1984.

Vargen har visserligen blivit fler och befolkarna nu hela Mellansverige, medan Jägareförbundet står och stampar i samma skogsglänta. I sak har inget förändrats.

Hösten 1984 ansökte Jägareförbundet i Värmland och Nordvärmlands vilt- och miljöförening om vargjakt på två vargar. Högst fem vargar, föräldrar och valpar, fanns i Nyskogareviret. Lokalbefolkningen hävdade att det fanns minst 25 vargar, och snart skulle älgarna var borta.

Länsstyrelsens lekmanastyrelse sade ja till jakt. Myndighetens tjänstemän sade nej, det fanns inte skäl för jakt. Beslutet skar politiskt rakt igenom i styrelsen som var långt ifrån enhällig.

Enhällig var däremot Naturvårdsverkets styrelse som beslöt att överklaga Länsstyrelsens beslut.

Dåvarande generaldirektören Valfrid Paulsson öppnade styrelsemötet med att läsa ett brev han fått med morgonposten: "För helvete Valfrid! Stoppa vargjakten, annars dör jag av skam. Värmlänning"

Om det blivit jakt vintern 1984-1985 hade sannolikt det enda fertila vargpar som var känt i Skandinavien splittrats, eller dödat. Visserligen fanns några fjolårsvalpar från första kullen kvar ute i Skandinavien och årets lilla valpkull.

Strax innan julafton sade Regeringen nej till jakt.

Sedan 2009 sitter vi fortfarande varje år runt granen och väntar på att någon myndighet eller rättsinstans ska komma med ett beslut om vargjakt eller inte. Så här kan det inte fortsätta.

Ett stort problem är att det under senare år införts nya förutsättningar för hur våra vargar skall inventeras och redovisas. Det mest grundläggande, hur många vargar som fanns vid senaste inventeringen, råder det numera stora oklarheter kring. Siffran är öppen för olika tolkningar.

Under inventeringen 1 oktober 2014 till 31 mars 2015 hade vi samtidigt en licensjakt där elva revir var indragna. Reviren finns kvar i slutrapporten. Plus andra revir som försvann under perioden. Bland annat Tandsjöreviret i Härjedalen som skydds jagats. Reviret fanns med i underlaget när licensen för 2016 i Gävleborg togs fram.

Ansvariga säger att uppdraget är att redovisa alla revir som finns intakta under inventeringsperioden. Och så kan det vara, att alla revir ska redovisas. Men eftersom antalet vargar som skall skjutas i en licensjakt ska beräknas utifrån en förvaltningsnivå för antal föryngringar, borde det tydligt framgå hur många föryngringar som finns kvar intakta när inventeringen är över. Men det gör det inte. Istället ser det ut som ingen hänt.

Rapporten ger en bild av att det finns fler vargar i livet än vad det gör. De tre länsstyrelserna i Dalarna, Örebro och Värmland fick till en jakt som innebar att det jagades, eller skulle jagats, på nivåer som sänkte populationen under miniminivån i de tre länen.

Hösten 2014, inför licensjakten 2015, såg det

ut som Naturvårdsverket äntligen satte ner foten och reglerade hur eventuella licensjakter i fortsättningen skulle beräknas.

Minst 270 vargar skulle finnas. Med omräkningsfaktorn 10 betydde det 27 föryngringar som miniminivå. Utöver miniminivån ville Naturvårdsverket se en förvaltningsnivå med "god fallhöjd" till miniminivån.

Ingen kan väl med bästa vilja hävda att en (1) föryngring över miniminivån är en förvaltningsnivå ens med fallhöjd. Det finns flera län som lagt sig under en (1) föryngring, hur det biologiskt skall gå till? Förvaltningsnivåerna som är framtagna av viltförvaltningsdelegationerna visar att här är något fel. Inte ens "fallhöjd" ges utrymme i besluten.

Både naturorganisationerna och Jägareförbundet vill ha varg i landet, där är vi överens. Däremot är vi oense om nivån. Vi borde ändå kunna komma överens om hur många vargar de facto finns efter inventeringen. Spåren finns ju där när vintern kommer. Och så värst svårt kan det inte vara att hålla räkning på de kända vargar som dör i skydds jakt, avlivas eller återfinns döda av annan orsak. SVA har bra koll på detta.

Jägareförbundets uttalade policy är att 150 vargar räcker för en livskraftig vargpopulation. Min erfarenhet efter 33 år med frågan är att det trixas hit och dit med för höga siffror för att försöka få skjuta fler vargar. Till exempel jagade Värmland 2015 på fel underlag i och med att de norsk-svenska gränsreviren räknades in som hela till Värmland i underlaget för licenskvoten efter påtryckningar från Jägareförbundet i Vitförvaltningsdelegationen. Fem hela norska gränsrevir tillsammans med de länsegna innebar att licenskvoten blev för stor. Alla andra gränsrevir delas mellan de områden de överlappar. Inför årets jakt rättade Naturvårdsverket till den felaktiga hanteringen av de norska gränsreviren.

Allmänheten, många politiker och andra aktörer plockar siffror ur luften när varg debatteras eller kommer på tal i vardagen när inventeringsresultaten inte presenteras på ett rätt och tydligt sätt. Samma gäller jägarpratet om att landsbygden är på väg att gå under, när det är löshundsjakten och bytesdjuren det egentligen pratas om.

Landsbygden går inte under på grund av varg eller andra rovdjur. Det konstaterade Naturvårdsverket i en socioekonomisk undersökning förra året. Tvärtom är varegens påverkan knappast märkbar annat än för jakten.

Felaktigheter, överdrifter, trixande och otydligheter är knappast ett sätt att komma framåt i frågan.

JAN BERGSTAM
STYRELSELEDAMOT

Våra Rovdjur

ges ut av Svenska Rovdjursföreningen till medlemmar och prenumeranter fyra gånger/år

Organisation

Svenska Rovdjursföreningen
Masthamnen
116 30 Stockholm
E-post: info@rovdjur.se
Telefon: 08-441 41 17
Hemsida: www.rovdjur.se

Medlemsavgift och prenumeration

325 kr, familjemedlem 40 kr, betalas till bg 5509-3876 eller pg 149 42-7.
För boende utomlands tillkommer 100 kr i porto.

Adressändring

medlemsregister@rovdjur.se

Redaktör och ansvarig utgivare

Tatjana Kontio
Svenska Rovdjursföreningen
Masthamnen
116 30 Stockholm
08-441 41 17, 0736-19 72 59
tatjana.kontio@rovdjur.se

Redaktionsråd

Anders Bjärvall
Hans Ring
Mattias Öyen
Lina Ricklund
Lise-Lotte Norin
Carl-Gustaf Rosén

Medverkan

med material i tidningen sker på ideell basis. Våra Rovdjur redigerar materialet i samråd med medverkande och väljer publiceringstillfälle. Välkommen med text- och bildbidrag!

Ett urval av materialet i tidningen läggs även ut på vår hemsida, efter föreningens överenskommelse med författare och fotografer.

Manusstopp

Våra Rovdjur nr 2/2016:
4 april 2016

Upplaga

6 000 ex

Omslagsfoto:

Krister Fredriksson.
Varg i Bergslagen, som väntar på någon... Se fantastiska bilder från två vargars livliga möte, sid 16.